

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 7

Fredete eiendommer i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets landsverneplan

EIKHAUGEN/NYLI, ARENDAL

Kommune:

906/ Arendal

Gnr/bnr:

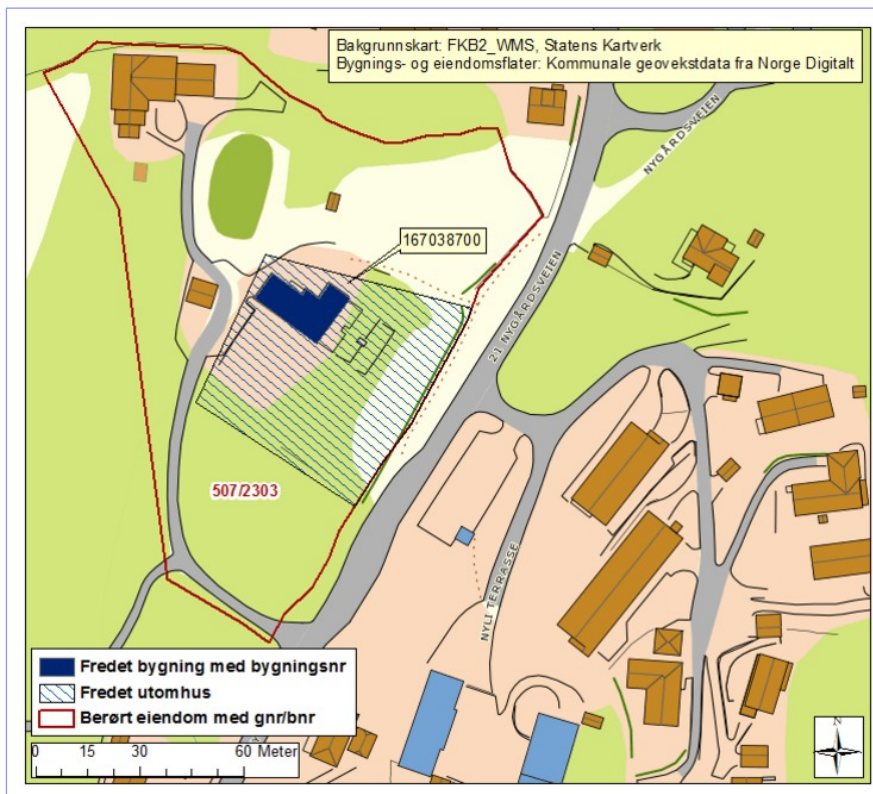
507/2303

AskeladdenID:

170132

Referanse til landsverneplan:

Kompleks 13853

Omfang fredning**Byggnavn**

- NYLI GÅRD, HOVEDBYGNING 1700 - 1928 167038700 507/2303
- Utomhus 507/2303

Oppført**Bygningsnr. Gnr/bnr****Omfang**

Eksteriør/Interiør
Utomhus

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 7

Fredete eiendommer i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets landsverneplan

Fredning kompleks

- Omfang:** Fredningen omfatter bygningen og utomhus som nevnt ovenfor. Fredningen skal sikre de kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre Nyli gård, opprinnelig Arendal guttehem, som eksempel på barnehjem fra første halvdel av 1900-tallet. Fredningen skal videre sikre anleggets kulturhistoriske og arkitekturhistoriske verdi.
- Begrunnelse:** Nyli gård het opprinnelig Barbu gård og ble bygget som landsted/lystgård på begynnelsen av 1700-tallet. Da guttehemmet ble åpnet i 1928 var en ny soveromsfløy oppført og det opprinnelige våningshuset var påbygget til to etasjer.

I første halvdel av 1900-tallet ble barnehjem gjerne lagt til landbrukseiendommer for at gårdsdriften skulle bidra til husholdet og gi inntekter til driften. Gårdenes mange bygninger og våningshus ga plass til mange barn. Gårdsarbeid var ment å være både et pedagogisk og disiplinerende tiltak. Barnehjem i denne perioden ble i stor grad etablert og drevet av religiøse og veldedige organisasjoner. Nyli gård ble drevet av Arendal Indremisjon fram til Aust-Agder fylkeskommune overtok i 1986. Nyli gård er representativ for barnehjem fra denne perioden og har høy autentisitet.

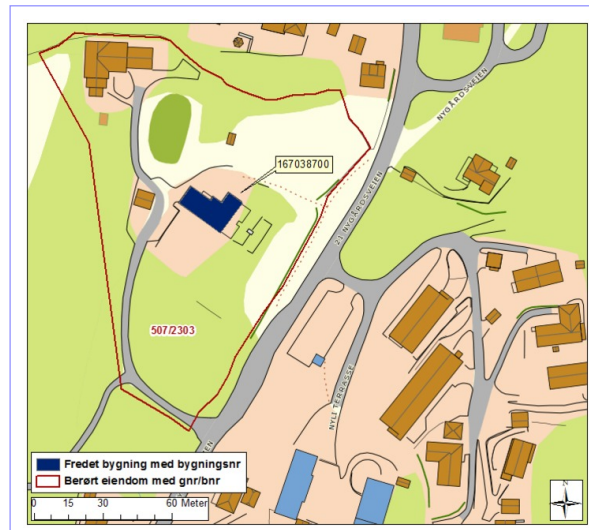
Bygningens beliggenhet og hage er kvaliteter ved anlegget, som også tydeliggjør historien som opprinnelig gårdsbruk og barnevernsinstitusjon.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 7

Fredete eiendommer i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets landsverneplan

NYLI GÅRD, HOVEDBYGNING

Bygningsnr:	167038700
Gnr/bnr:	507/2303
Oppført:	1700 - 1928
AskeladdenID:	170132-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 13339 Kompleks 13853

Fredning bygning

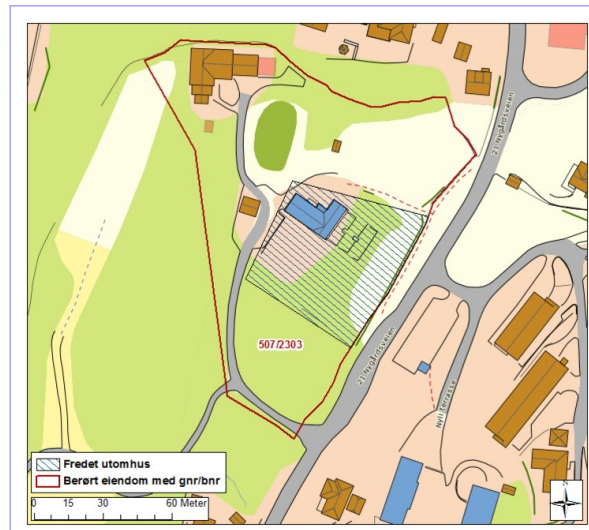
- Omfang:** Fredningen omfatter bygningens eksteriør og interiør og inkluderer hovedelementer som konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, pipeløp over tak, og detaljer som skilt og dekor m.v. Fast inventar som skap, vedovn og bakerovn i kjeller, ovner, tekniske installasjoner som matheis er fredet som del av det faste inventaret.
- Formål:** Formålet med fredning er å sikre hovedbygningen på Nyli gård som eksempel på barnehjemsbygning fra første halvdel av 1900-tallet.
- Formålet med fredningen er videre å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
- Begrunnelse:** Nyli gård har lang barnevernshistorie. Barnehjemmet ble etablert i 1928 av Arendal indremisjon som drev det fram til 1986, da Aust-Agder fylkeskommune overtok. Gårdsdriften ble opprettholdt på barnehjemmet fram til 1972.
- Nyli gård er representativ for de barnehjemmene som ble drevet på allerede eksisterende gårdsbruk. Arkitekturen i hovedbygningen viser at det karakteristiske våningshuset, med opprinnelse tilbake til 1700-tallet, er bevart samtidig som bygningen er formålstilpasset med en egen soveromsfløy og påbygg på hovedbygningen i løpet av årene 1925-28. Omgjøringen av Nyli gård til barnehjem er i samsvar med datiden lovgivning, vergerådsloven (1896-1953).

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer, kapittel 7

Fredete eiendommer i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets landsverneplan

UTOMHUS

Bygningsnr:	
Gnr/bnr:	507/2303
Oppført:	
AskeladdenID:	170132-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903493 Kompleks 13853

Fredning utomhus

Omfang: Fredningen omfatter utomhusanleggets arealer og struktur som hage, gårdsrom og grøntområder, hovedelementer som vegetasjon og annen grønnstruktur samt konstruksjoner som murer, terrasser, trapper i naturstein og flaggstang.

Fredningens avgrensning er markert med blå skravur på kart.

Formål: Formålet med fredning av utomhusområdet er å ivareta kvalitetene ved Nyli gård som en opprinnelig lystgård. Videre er formålet å sikre hagen for å tydeliggjøre de kulturhistoriske kvalitetene ved anlegget som gårdsbruk og barnehjem.

Begrunnelse: Nyli gård var opprinenlig en lystgård og da det ble etablert barnehjem på stedet ble gårds- og hagebruk en viktig del av det pedagogiske opplegget samtidig som det bidro til husholdet og gav inntekt til driften.